

ΘΕΜΑ ΤΟΥ 8ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ (2019)

1. Θέμα του Διαγωνισμού:

«Λόγος και Πάθη»

- α) Αρχαία Φιλοσοφία: η σύνθεση των δυνάμεων της ψυχής, ο μετριασμός των παθών (Πλάτων, Αριστοτέλης, Στωϊκή Ηθική),
- β) Νεώτερη Φιλοσοφία: Τα πάθη στη σφαίρα της αναγκαιότητας και ο Λόγος στη σφαίρα της ελευθερίας,,
- γ) Σύγχρονη φιλοσοφία: Συνείδηση, έλεγχος των παθών και εξουσία.

Προετοιμασία

Το θέμα του 8ου Διαγωνισμού 2018/2019 δίδεται ενιαίο ως τίτλος και ακολουθεί η περιγραφή της διάρθρωσής του ως προς τις επιμέρους θεματικές του.

Τα ερωτήματα του διαγωνισμού

- Θα τεθούν τρία ερωτήματα εντός του πλαισίου της ενιαίας θεματικής.
- Οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να επιλέξουν ένα από τα τρία ερωτήματα σύμφωνα με τους όρους του 8ου διαγωνισμού.
- Τα ερωτήματα του διαγωνισμού θα αντλούνται από την ενιαία θεματική: «Λόγος και Πάθη» όπως αυτή θα οριοθετηθεί από τα υποδεικνυόμενα βασικά κείμενα.
- Ωστόσο, θα είναι ερωτήματα που θα επιτρέπουν την θεματοποίηση διαφορετικών οπτικών και θα ενθαρρύνουν την αυτόνομη, κριτική και πρωτότυπη ανάπτυξη καθώς και προεκτάσεις σε σύγχρονους προβληματισμούς.

- Ο μαθητής θα κληθεί με αφετηρία και με βάση την κατανόηση των θεμάτων και των κειμένων με τα οποία έχει ασχοληθεί, καθώς και την τεχνική και ιστορική γνώση που έχει αποκομίσει, να αναπτύξει αυτοδύναμα έναν κριτικό προβληματισμό γύρω από ένα ζήτημα.
- Κριτήρια αξιολόγησης των δοκιμίων θα είναι: η τεχνική καθαρότητα των εννοιών και των διανοημάτων (εννοιολογική σαφήνεια, ακρίβεια), η ιστορική κατανόηση ως προϋποθέσεις, κυρίως όμως η ικανότητα αυτοδύναμης συνθετικής και κριτικής σκέψης και ανάπτυξης των θεμάτων και η πρωτοτυπία της επεξεργασίας.

2. Βιβλιογραφία

Πλάτων, *Πολιτεία*, εισαγωγή, μτφρ. & σχολιασμός Σκουτερόπουλος Ν. Μ., Εκδόσεις Πόλις, Αθήνα, 2002¹⁹, 436a-441c2.

Bormann, Karl, *Πλάτων*, μτφρ. Καλογεράκος Ι., Εκδόσεις Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα, 2006, σσ. 187-198.

Hume, David, 1711-1776, *Περί αγάπης και μίσους: Πραγματεία για την ανθρώπινη φύση*, Βιβλίο II - Μέρος II, μτφρ. Καράμπελας Γ., Εκδόσεις Ηριδανός: Αθήνα, 2015, σ.σ. 9-49 & 152-159.

Schiller, Friedrich von, 1759-1805, *Περί της αισθητικής παιδείας του ανθρώπου: Σε μια σειρά επιστολών*, μτφρ. Ανδρουλιδάκης Κ., 1η έκδ., Εκδόσεις Ιδεόγραμμα, Αθήνα, 2006, σ.σ. 18-23, 25, 26, 31-35, 37, 38, 40, 41 & 45-48.

Άρθρο διαθέσιμο διαδικτυακά:

Πελεγρίνης Θεοδόσιος, “Ντέιβιντ Χιουμ, Η λογική θα είναι πάντοτε σκλάβος των παθών”.

<https://tvxs.gr/news/paideia/nteibint-xioym-i-logiki-tha-einai-pantote-sklabos-ton-pathon>

Λήμματα από την Εγκυκλοπαίδεια Φιλοσοφίας του Στάφορντ:

Για την Ηθική Φιλοσοφία του Χιουμ

<https://plato.stanford.edu/entries/hume-moral/>

Για τον Σίλλερ (Κεφάλαιο 2·4):

<https://plato.stanford.edu/entries/schiller/>

Σημαντική σημείωση:

Τα κείμενα της βιβλιογραφίας αποτελούν αφετηρία προσωπικής σκέψης και δεν ενδείκνυται η αποστήθισή τους.

Στον διαγωνισμό δεν τίθενται ερωτήσεις γνώσεως από την βασική βιβλιογραφία, αλλά βαθμολογούνται τα δοκίμια με βάση 4 κριτήρια:

- α) Δυνατότητα ένταξης του δοκιμίου στη φιλοσοφική παράδοση 20%
- β) Συστηματικότητα της ανάπτυξης 30%
- γ) Πειστικότητα των επιχειρημάτων 30%
- δ) Πρωτοτυπία στη σύλληψη 20%